

ΥΠΟ ΔΙΩΓΜΟΝ ΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΚΑΜΠΙΝΓΚ

Με επιχειρήσεις-σκούπα στις... παραλίες, η κυβέρνηση επιδιώκει να επιβάλει τον νόμο που απαγορεύει το δικαίωμα στην ελεύθερη κατασκήνωση • Βροχή τα εξοντωτικά πρόστιμα σε ανθρώπους που θέλουν να κάνουν λίγα μπάνια, αλλά δεν μπορούν να πληρώσουν τις τιμές των καταλυμάτων.

Της **Αφροδίτης Τζιαντζή**

Τι κι αν οι τρεις στους τέσσερις Έλληνες δεν θα κάνουν φέτος ούτε μία μέρα διακοπές; Ας κυνηγήσουμε εκείνους που δεν έχουν να πληρώσουν για διαμονή σε δωμάτια, αλλά επιμένουν να διεκδικούν το - απαγορευμένο από τον νόμο- δικαίωμα στην ελεύθερη κατασκήνωση. Ας τους επιβάλουμε εξοντωτικά πρόστιμα, 300 ευρώ αν δεν τα πληρώσουν εντός δεκαημέρου, για να τους τιμωρήσουμε για την ένδεια και το θράσος τους.

Κάπως έτσι φαίνεται ότι σκέφτηκαν και φέτος οι αστυνομικές αρχές, ειδικά στη Σιθωνία Χαλκιδικής και στη Σαμοθράκη, επιδιδόμενες σε μαζικές επιχειρήσεις-σκούπα που ονομάζονται «στοχευμένοι έλεγχοι καταπολέμησης της παράνομης κατασκήνωσης» και θυμίζουν τις αντίστοιχες αστυνομικές επιχειρήσεις σε αστικές περιοχές: 105 άτομα ελέγχθηκαν σε πρόσφατη έφοδο μικτού κλιμακίου της Τουριστικής Αστυνομίας και της Ομάδας Πρόληψης και Καταπολέμησης του Εγκλήματος σε παραλίες της Χαλκιδικής, κατά την οποία -σύμφωνα με το ανακοινωθέν της αστυνομίας- «προσήχθη ένα άτομο και βεβαιώθηκαν συνολικά 57 παραβάσεις για παράνομη εγκατάσταση σκηνών».

Είχαν προηγηθεί έλεγχοι μέσα στον Ιούλιο, διαπιστώνοντας 15 παραβάσεις, ενώ οι Αρχές προειδοποιούν ότι οι έλεγχοι θα συνεχιστούν. Στη Σαμοθράκη, η αστυνομία είχε τη συνδρομή δημοτικών υπαλλήλων, πυροσβεστών και δασονόμων, ελέγχοντας συνολικά 90 άτομα και διαπιστώνοντας «47 παραβάσεις που αφορούσαν την παράνομη ελεύθερη κατασκήνωση», προειδοποιώντας επίσης για συνέχιση των ελέγχων.

Προειδοποιητικά... πρόστιμα

Τα αστυνομικά ανακοινωθέντα δεν ενημερώνουν αν κόπηκαν ισάριθμα πρόστιμα. Ωστόσο, σύμφωνα με πληροφορίες από την τουριστική αστυνομία Πολυγύρου, τα πρόστιμα δεν εκδόθηκαν άμεσα, καθώς οι τοπικές αρχές αναμένουν νέα διευκρινιστική οδηγία για τη διαδικασία που θα ακολουθηθεί.

Προς το παρόν κρατούνται τα στοιχεία των παραβατών -η ελεύθερη κατασκήνωση αποτελεί πταισματική παράβαση- και εφόσον γίνουν μηνύσεις από την ίδια την αστυνομία, θα επιβληθούν τα ανάλογα πρόστιμα. Αντίστοιχες προειδοποιητικές επιχειρήσεις, χωρίς να επιβληθούν άμεσα πρόστιμα, έχουν γίνει -σύμφωνα με πληροφορίες της «Εφ.Συν.»- και σε άλλες περιοχές όπου συχνάζουν ελευθεροκατασκηνωτές, όπως το νησάκι Αγκίστρι στον Αργοσαρωνικό, η παραλία Κεδρόδασος στα Χανιά και αλλού.

Ερημες οι παραλίες

Την ίδια στιγμή, η οικονομική κρίση που πλήττει τον εσωτερικό τουρισμό δεν έχει αφήσει ανεπηρέαστο ούτε το ελεύθερο κάμπινγκ. Ακόμα και παραλίες παραδοσιακά φιλόξενες στην ελεύθερη κατασκήνωση, όπως ο Ρούκουνας στην Ανάφη και η Εριστος στην Τήλο, έχουν φέτος σχετικά λιγότερους κατασκηνωτές που μένουν για μικρότερο χρονικό διάστημα.

«Φέτος δεν είχαμε και τόσους πολλούς κατασκηνωτές», εξηγεί στην «Εφ.Συν.» η δήμαρχος Τήλου, Μαρία Καμά-Αλιφέρη, που συνεχίζει στα χνάρια του πρωτοπόρου δημάρχου, Τάσου Αλιφέρη, ο οποίος έφυγε από τη ζωή το 2012. Ο επί έξι διαδοχικές θητείες δήμαρχος στήριζε έμπρακτα την περιβαλλοντικά βιώσιμη ελεύθερη κατασκήνωση, έχοντας εγκαταστήσει στην παραλία κοινόχρηστες υποδομές, ντουσιέρες και τουαλέτες.

«Όσοι επιλέγουν αυτό το είδος τουρισμού είναι εξ ορισμού φυσιολάτρες. Σέβονται και αγαπούν το περιβάλλον και δεν ενοχλούν καθόλου. Αντίθετα, το νησί τούς θέλει. Αποτελούν ένα σοβαρό έσοδο για την Τήλο, αλλά οι περισσότεροι τους βλέπουμε σαν κομμάτι της κοινωνίας μας. Με τους περισσότερους έχουμε αναπτύξει φιλικούς δεσμούς, αφού έρχονται επί τρεις και τέσσερις δεκαετίες στο νησί. Φροντίζουν οι ίδιοι την παραλία, καθαρίζοντας και περιφρουρώνοντας την», δηλώνει η κ. Καμά-Αλιφέρη. Σύμφωνα με τη δήμαρχο, η παραλία της Ερίστου φιλοξενούσε έως και 1.000 σκηνές τη σεζόν, φέτος όμως έχει αισθητά λιγότερες.

«Η κρίση χτύπησε και την ελεύθερη κατασκήνωση», τονίζει και ο δήμαρχος Ανάφης, Ιάκωβος Ρούσος. «Φέτος είναι πολύ πιο μαζεμένοι οι κατασκηνωτές στον Ρούκουνα, όπως μαζεμένοι είναι και αυτοί που μένουν στα δωμάτια. Ενώ άλλοτε έμεναν δύο εβδομάδες, τώρα στήνουν τη σκηνή τους 5-7 μέρες το πολύ και φεύγουν», προσθέτει, χαρακτηρίζοντας ακραίο το μέτρο επιβολής προστίμων.

«Τι θα κερδίσουν διώχνοντας τον κόσμο από το νησί; Όταν δεν έχουν τη δυνατότητα να μείνουν σε δωμάτιο, να τους πετάξεις στη θάλασσα; Το 99,9% των ανθρώπων στο νησί είναι υπέρ της ελεύθερης κατασκήνωσης. Φυσικά και φέρνουν έσοδα. Η Ανάφη από αυτούς τους ανθρώπους αναγνωρίστηκε. Δεν σημαίνει ότι όποιος μένει στη σκηνή είναι “κακής ποιότητας” τουρίστας. Κάποια στιγμή που δεν είχε γιατρό το νησί, κάναμε έκκληση στους κατασκηνωτές του Ρούκουνα και φάνηκαν 15 γιατροί. Και όχι μόνο. Μηχανικοί, επιστήμονες κατασκηνώνουν στην παραλία, πάντα σεβόμενοι τον χώρο».

«Σηκώνει Αυτόφωρο»

Ζήτημα πολιτικής ελευθερίας και διεκδίκησης των δημόσιων χώρων θεωρεί το ελεύθερο κάμπινγκ η πολιτική επιστήμονας και δημιουργός ντοκιμαντέρ Νέλλη Ψαρού, που συμμετείχε σε κινήματα υπέρ της ελεύθερης και υπεύθυνης κατασκήνωσης: «Σε περίπτωση ελέγχου θεωρώ ότι πρέπει να αρνηθείς να δώσεις τα στοιχεία σου ή να πληρώσεις πρόστιμο, επικαλούμενος τα συνταγματικά σου δικαιώματα. Να είσαι διατεθειμένος έως και Αυτόφωρο να πας. Εξάλλου, η υπόθεση σηκώνει Αυτόφωρο σύμφωνα με τον νόμο, αλλά δεν το εφαρμόζουν ακριβώς, επειδή είναι τόσο ακραίο. Ο κόσμος στις διακοπές του συνήθως θέλει να ξεκουραστεί και όχι να συγκρουστεί. Αν όμως όλοι οι ελεύθεροι κατασκηνωτές σε μια κοινότητα στήριζαν ο ένας τον άλλο, με συλλογικές και ατομικές πράξεις πολιτικής ανυπακοής, θα ήταν πολύ πιο δύσκολο να επιβάλουν πρόστιμα και διώξεις».

Οδηγός επιβίωσης για κατασκηνωτές

Τα κινήματα υπέρ του ελεύθερου κάμπινγκ, κυρίως μέσα από πρωτοβουλίες οικολογικών οργανώσεων, έχουν κατά καιρούς εκδώσει νομικές οδηγίες, καθώς και τον δεκάλογο του υπεύθυνου κατασκηνωτή, προτάσσοντας την προστασία της φύσης, την καθαριότητα και τις αρχές βιώσιμου τουρισμού. Οι πληρέστερες -αν και μη επικαιροποιημένες- οδηγίες είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα freecamp.blogspot.gr, με πλήθος νομικών συμβουλών σε περίπτωση ελέγχου.

Για παράδειγμα, η μόνη νόμιμη αντίσταση στην οποία μπορεί κανείς να προβεί είναι να μη βγει από τη σκηνή, καθώς θεωρείται κατοικία, καλύπτεται από άσυλο (άρθρο 9 παρ. 1 εδ. Α του Συντάγματος) και η είσοδος αστυνομικού οργάνου επιτρέπεται μόνο με ένταλμα. Μια άλλη αμυντική κίνηση είναι να προλάβει κάποιος να ξεστήσει τη σκηνή του πριν έρθει η αστυνομία, κάτι δύσκολο, καθώς οι περισσότεροι έλεγχοι γίνονται τις πρώτες πρωινές ώρες.

Οι υπέρμαχοι της ελεύθερης κατασκήνωσης θεωρούν την απαγόρευσή της (όπως ισχύει με τον νόμο

2160/93 και το περσινό πολυνομοσχέδιο για τον τουρισμό που υπερδιπλασίασε τα πρόστιμα) αντισυνταγματική. Επικαλούνται -μεταξύ άλλων- το άρθρο 24 του Συντάγματος για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, το άρθρο 25 για την αναλογικότητα των περιορισμών, το άρθρο 4 παρ. 2 για την αρχή της ισότητας υποχρεώσεων και δικαιωμάτων, θεωρώντας -για παράδειγμα- ότι «η αναγόρευση της οικονομικής άνεσης σε κριτήριο απόλαυσης ή όχι ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων αποτελεί διάκριση».

Για όποιους πάλι δεν θέλουν να δοκιμάσουν την τύχη τους ως αυτοσχέδιοι συνταγματολόγοι σε πιθανό «ντου» της αστυνομίας μες στα... άγρια χαράματα, η μόνη λύση είναι η πρόληψη, με στοιχειώδη μέτρα συλλογικής αυτοδιαχείρισης του χώρου και πάντα με σεβασμό στο περιβάλλον. Το να μετατραπεί μια παραλία σε υπαίθρια τουαλέτα ή κλαμπ δεν είναι η καλύτερη υπερασπιστική γραμμή της ελεύθερης κατασκήνωσης απέναντι σε κακόπιστους και μη...

Πηγή: .efsyn.gr